

HOE MOTIVEER JE LEERLINGEN

Een kleine honderd pastores, predikanten en katechetten waren op zaterdag 15 september jl. in de gereformeerde Zuiderkerk te Sneek bijeen voor een katechetische werkdag rond het thema: "Hoe motiveer je jongeren van 12-15 jaar en hoe betrek je hen actief bij de katechese". Het initiatief voor deze dag was genomen door een vijftal organisaties: het deputaatschap voor jeugd- en jongerenpastoraat der gereformeerde kerken, de doopsgezonde jeugdraad, de katholieke stichting jeugdwerk, de provinciale hervormde jeugdraad en het gemeenschappelijk centrum van onderwijsbegeleidingsdiensten in Friesland.

Ds. Dingemans, sekretaris van de Raad van Katechese der NH Kerk, begon al aan het begin van zijn inleiding op het thema met een flinke lading dynamiet te leggen onder de traditionele protestantse indeling van leeftijdskategorieën bij de katechisatie. "Je kunt", aldus ds. Dingemans, "12-13 jarigen en 14-15 jarigen niet over eenzelfde kam scheren. Met 12-13 jarigen gaat het dikwijls nog wel; de klub mag dan rumoerig zijn, giechelen, onrustig zijn, doch blijkt steeds te motiveren wanneer je maar nieuwe dingen met hen doet. Erg theologisch bezigzijn moet je dan wel afleren. Met 14-15 jarigen komt het al heel anders te liggen". In zijn verdere betoog nam hij stelling tegen B. Robbers (*Laat zetussen de 14 en 17 jaar met rust*, in *Voorlopig* 11(1979)7-8, 237-241), wiens visie tot de konklusie leidt dat je jongeren van 14-17 jaar beter met rust kunt laten. Jongeren van deze leeftijd, aldus Robbers, maken een nieuwe fase in hun leven door; de naar buiten golvende beweging stopt en ze keren zich naar binnen. De starende blik, de afwerende houding, het zijn-in-afwezigheid, de grote bek: typisch kenmerken van deze leeftijdsfase. Ze zijn bezig met de grote vragen van het leven te ontdekken; alleen: ze willen het er met anderen niet over hebben. Zélf kunnen ze er eindeloos over praten. Daarom, laat ze met rust!

Ds. Dingemans stelde daartegenover, dat je deze jongeren eerder de ruimte zou moeten geven: "Jongeren van deze leeftijd willen niet beleerd worden. Vanuit de leerpsychologie is het duidelijk dat er een hele tijd in je leven is waarin je van alles opneemt: de spons-fase, waarin overvloedig ruimte is voor informatie. Maar dat houdt op wanneer de leeftijd van 12-13 jaar is bereikt. 'Teaching' moet dan 'learning' worden. Maar dan is het wel de kunst om hen juist dié dingen aan te reiken, waarmee ze verder kunnen. En daarbij is het van het allergrootste belang dat leerlingen zélf aan het woord kunnen komen. Dat vraagt op zijn beurt om een principiële keuze van de katecheet: zich solidair op te stellen met de groep. Ds. Dingemans wees hierbij op de zuidamerikaanse pedagoog P. Freire: werk je als katecheet mee aan een systeem, waarin de leerling wordt verdrukt ('teaching') of wil je samen met de leerlingen bevrijdend bezigzijn ('learning'), zodat voeding gegeven wordt aan creatieve vermogens en daaruit mondige mensen kunnen groeien? "En is juist dát niet authentiek bijbels leren?" aldus ds. Dingemans.

In de middag was er gelegenheid voor de deelnemers om in een zestal workshops kennis te maken en praktisch te werken met materiaal voor katechese voor jongeren. Hiervoor waren medewerkers aangetrokken van o.a. het HKI, de Theologische Hogeschool te Kampen en de organiserende instanties. Vooral de nieuwe projekten van het Katechetisch Centrum Kampen en het video-projekt 'Geloven tussen twaalf en zeventien jaar' (J. Nieuwenhuis) trokken grote belangstelling. De dag werd besloten met de presentatie van plannen ter oprichting van een centrum voor binnen- en buitenschoolse katechese in Friesland.